

OTSUS

Vaidlustusaja number	188-25/294843
Otsuse kuupäev	11.09.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Skarcon OÜ vaidlustus Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi riigihankes „Eesti Rahvusraamatukogu hoones Endla 3 / Tõnismägi 2, Tallinn, torni- ja konverentsisaali valgus-, heli- ja videoseadmete paigaldamine“ (viitenumber 294843) Skarcon OÜ pakkumuse tagasilükkamise ja Optimus Systems AS-i pakkumuse edukaks tunnistamise otsustele riigihanke osas 2
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Skarcon OÜ, esindaja vandeadvokaat Keidi Kõiv Hankija, Riigi Kinnisvara Aktsiaselts, esindaja Agur Maandi Kolmas isik, Optimus Systems AS, esindaja vandeadvokaat Kaarel Berg
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata Skarcon OÜ vaidlustus Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi riigihankes „Eesti Rahvusraamatukogu hoones Endla 3/Tõnismägi 2, Tallinn, torni- ja konverentsisaali valgus-, heli- ja videoseadmete paigaldamine“ (viitenumber 294843).
2. Mõista Skarcon OÜ-lt Optimus Systems AS-i kasuks välja Optimus Systems AS-i lepingulise esindaja kulud 1900 eurot (käibemaksuta).
3. Jätta Skarcon OÜ poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei

esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 06.05.2025 avaldas Riigi Kinnisvara Aktsiaselts (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi RHR) avatud hankemenetlusega riigihanke „Eesti Rahvusraamatukogu hoones Endla 3/Tõnismägi 2, Tallinn, torni- ja konverentsisaali valgus-, heli- ja videoseadmete paigaldamine“ (viitenumber 294843) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Pakkumuse esitamise ettepanek (edaspidi PEE), Tehniline kirjeldus (edaspidi TK) ja Vastavustingimused.

Riigihange on jagatud kaheks osaks:

- 1) osa 1 – torni- ja konverentsisaali valgus-, heli- ja videoseadmete paigaldamine;
- 2) osa 2 – konverentsi audio-videosüsteemide paigaldamine (edaspidi Osa 2).

Järgnevalt on käsitletud üksnes Osa 2.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 09.06.2025, esitasid pakkumused 3 pakkujat, sh Skarcon OÜ ja Optimus Systems AS.

2. 01.08.2025 otsusega lükkas Hankija Skarcon OÜ pakkumuse tagasi ja tunnistas edukaks Optimus Systems AS-i pakkumuse.

3. 11.08.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Skarcon OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi Skarcon OÜ pakkumus ja tunnistada edukaks Optimus Systems AS-i (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 18.08.2025 kirjaga nr 12.2-10/188 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 22.08.2025 ja neile vastamiseks 27.08.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendavad seisukohad Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Skarcon OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

Kolmanda isiku pakkumus on mittevastav

5.1. Hanketingimuste kohaselt on Hankija soovinud keskse seadmena hankida KS16 tähisega 24 SDI signaali konverterit, millega signaal liiguks optiliseks ja tagasi koaksiaali. Toote tehniliste näitajana on Hankija määratlenud, et toode peab olema 12x4K SDI signals to optical (sm LC) and back to SDI.

Eeltoodu tähendab seda, et seade peab suutma samaaegselt konverteerida 12 erinevat 4K SDI videosignaali optilisele meediale ehk „optical fiber“ (kasutades SM LC – single-mode LC-ühendust), ja konverteerida need tagasi optilisest meediast SDI-ks.

Referentstootena on Hankija nimetanud Black Magic design mini konverteri „Optical Fiber 12G“.

5.2. Hankija välja toodud näidistootel on üks SDI sisend ja üks optiline väljund ehk tegemist on ühekanalilise konverteriga. See tähendab, et referentstoode suudab korraga luua vaid ühe

2 (21)

4K-SDI signaali, ehk ei tee 12 kanalilist SDI-optiline-SDI konversiooni.

Kuna TK-st nähtuvalt on Hankija eesmärk saavutada lahendus, mis tagab üheaegselt 12 sisendit ja 12 väljundit, siis ei vasta näidistoodet Hankija kehtestatud TK-le.

5.3. Kuna TK-s esitatud nõue ja näidistoodet on omavahel vastuolus, tuleb RHAD-i sisulisel tõlgendamisel lähtuda TK nõuetest, mis on õiguslikult siduvad, mitte aga näidistootest, millel on üksnes illustratiivne tähendus. Seda järeldust toetavad ka TK p-id 6.2 ja 6.6, mille kohaselt peavad pakutavad tooted vastama TK-s ja selle lisades esitatud kirjeldusele ning tootealternatiivide samaväärsuse hindamisel tuleb aluseks võtta nimelt spetsifikatsioonis kirjeldatud tehnilised näitajad, mõõdud ja funktsionaalsus. Pakkumuse vastavuse hindamisel on lähtekohaks üksnes TK, mitte sellele vastuolus olev näidistoodet.

5.4. TK p-is 6.1 on küll märgitud, et lubatud on ka muud tooted, mis on samaväärsed, st vastavad kõikidele tehnilistele, funktsionaalsetele ja esteetilistele tingimustele, aga see eeldab igal juhul, et pakutav lahendus täidab kõik Hankija seatud tehnilised nõuded vähemalt samas mahus ja ulatuses. Nõue, et seadmel peab olema 12 sisendit ja 12 väljundit, on TK-s määratletud.

5.5. Sellises olukorras ei ole sisendite ega väljundite arvu võimalik osaliselt täita, jagada ega teisiti kompenseerida ja iga puuduv sisend või väljund tähendab otsest funktsioonikadu ega võimalda saavutada Hankija seatud eesmärki, mistõttu ei saa sellist seadet käsitleda samaväärsena. Siinkohal ei muuda seda hinnangut ka TK p-is 6.2 lubatud $\pm 5\%$ tolerants, sest sisendite ja väljundite arv on oma olemuselt jagamatu füüsiline suurus. Kuigi $\pm 5\%$ vahemik tähendab arvutuslikult 11,4 kuni 12,6, ei ole võimalik seda praktikas rakendada, sest sisendit või väljundit ei saa jagada, ümardada ega asendada osalise funktsiooniga. Järelikult ei vasta Riigihanke tingimustele ükski seade, millel on vähem või rohkem kui 12 sisendit ja 12 väljundit.

5.6. Vaidlustajal on põhjendatud kahtlus, et Kolmas isik on pakkunud KS16 kohal referentstoodet või sarnase teise tootja toodet, mille parameetrid võivad küll vastata referentstootetele, kuid ei täida TK-s nõutud tingimusi (st nendel ei ole 12 sisendit ja 12 väljundit). Sellest johtuvalt ei saanud Hankija tunnistada Kolmanda isiku pakkumust vastavaks. Veelgi enam, Vaidlustajale teadaolevalt puudub turul toode, mis vastaks Hankija nõutud kriteeriumidele. Vaidlustajale teadaolevatest seadmetest turul on Hankija nõudele kanalite arvu poolest lähimad lahendused Middle Things Fiber Unite 10 12G, mis toetab kuni 10 iseseisvat 12G-SDI signaali konverteerimist optilisele ühendusele ja tagasi või FieldCast Mux/Demux Three 12G, mis toetab kuni 16ne iseseisva 12G-SDI konverteerimist ühendusele ja tagasi. Kumbki seadmetest ei ole Riigihanke tingimustele vastav, sest ühel juhul eeldab laiendamine 12 kanalini lisaseadmeid või nende kombineerimist, mille pakkumise võimalust Vormid 3 ja 9 ette ei näe, teisel juhul väljub seade lubatud tolerantsi piiridest. Muud lahendust ei saa käsitleda samaväärsena ka TK p-is 6.1 sätestatud tähenduses, kuna samaväärsuse hindamine ei võimalda minna vastuollu selgelt määratletud tehniliste piiridega, mille ületamine ei ole enam kvalitatiivne, vaid kvantitatiivne kõrvalekalle.

5.7. Kolmas isik ei saanud pakkuda valmislahendusena seadet, mis vastaks RHAD-is sätestatud 12 sisendi ja 12 väljundi nõudele. Olukorras, kus Vaidlustajal puudub ligipääs teise pakkuja pakkumusele, on vaidlustuskomisjonil õigus ja pädevus kontrollida, kas Hankija on tegelikkuses hinnanud eduka pakkuja pakkumuse vastavust hanketingimustele. Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse kontrollimise kohustus vaidlustusmenetluses ei sõltu sellest, kas Vaidlustaja pakkumus osutub lõpuks vastavaks (Euroopa Kohtu otsus C-131/16, p 55).

5.8. Vaidlustajal on põhjendatud kahtlus, et Kolmanda isiku pakkumus ei vasta TK-le ning vastavust ei ole ka sisuliselt kontrollitud.

Vaidlustaja pakkumus vastab hanketingimustes kehtestatud nõuetele

5.9. Vastavalt Vastavustingimuste p-ile 2 pidi pakkuja esitama pakkumuse maksumuse andmed Vormil 3 ning vastavalt p-ile 4 pakutavate toodete andmed Vormil 9. Vorm 9 näeb ette, et pakkuja esitab iga pakutava toote kohta selle tehnilised näitajad, nimetuse, tootja ning vastava toote lingi.

5.10. Vaidlustaja esitas oma pakkumuses Vormidel 3 ja 9 iga pakutava toote kohta nõutud tehnilised näitajad, nimetuse, maksumus, tootja ja tootelinki, märkides seadmete KS10, KS16, KPAB11 ja LPAB8 puhul, et need ei kohaldu, kuna nende funktsionaalsus on lahenduses tagatud muude pakutud seadmetega.

Vaatamata sellele lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi põhjendusel, et Vaidlustaja on jätnud pakkumata Vormil 9 nimetatud järgmised seadmed ning märkinud vastavatel ridadel, et ta ei paku neid asju:

Pakkuja on jätnud pakkumata Vormis 9 järgmised asjad:

- *Kesksed seadmed, tähis KS10 Sünkrosignaali generaator;*
- *Kesksed seadmed, tähis KS16 SDI signaali konverter optiliseks ja tagasi koaksiaali;*
- *Külastajate puhkeala AB-6203, tähis KPAB11 Helipult;*
- *Lugejate puhkeruum AB-5201, tähis LPAB8 Helipult.*

Samuti on pakkumuse maksumuse tabelis Vorm 3, kõigis ülaltoodud asjade maksumuseks 0,00 eurot. [---].

Hankija on seisukohal, et spetsifikatsioonis nõutud toote mittepakkumine on alus pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks ning pakkujad ei saa Hankija eest asuda otsustama, milliseid konkreetseid seadmeid Hankija oma vajadustest lähtuvalt vajab, ning seetõttu ei ole lubatav jätta TK-s otseselt nõutud seadmed pakkumata.

Vaidlustaja Hankija seisukohaga ei nõustu ning leiab, et eeltoodud seadmete pakkumine ei olnud vajalik, kuna Vaidlustaja pakutud NDI võrgu protokollitõttu ei ole need otstarbekad.

5.11. Vaatamata sellele, et Hankija on TK-s (p-id 6.1 ja 6.6) viidanud samaväärsuse lubatavusele, on Hankija 04.06.2025 vastustega hankemenetluses osalemisest huvitatud isiku küsimustele (sõnumid ID 970994 ja 970990) ja Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise otsuses toodud põhjendustega välistanud igasuguse sisulise samaväärse lahenduse pakkumise võimaluse. Nimelt on Hankija kinnitanud, et Vormide 3 ja 9 muutmine ei ole lubatud ning samaväärsust hinnatakse vaid tehniliste näitajate tasandil. See tähendab, et pakkujatel puudus tegelik võimalus pakkuda teistsugust, kuid funktsionaalselt samaväärset terviklahendust, mis oleks eeldanud seadmete arvu, nimetuste või loogika muutmist. Sellest johtuvalt eelistas Hankija *de facto* ühte lahendust ja samaväärsuse võimaldamine oli pelgalt näiline ja seega vastuolus riigihanke üldpõhimõtetega (RHS § 3). Veelgi enam, Vaidlustaja on Hankijalt teabevahetuses küsinud projektijärgse lahenduse eesmärkide kohta ning vastuses on Hankija jaatanud lahenduste eesmärged. Selliselt on võimalik mõista, et samaväärsed lahendused, millega jõutakse samade funktsionaalsusteni on lubatavad. Samaväärsuse kontrollimine saab toimuda pärast pakkumuste avamist.

5.12. NDI (Network Device Interface) ja SDI (Serial Digital Interface) standardid on Vaidlustaja hinnangul sisuliselt ja funktsionaalselt samaväärsed, lähtudes TK p-ides 6.1 ja 6.6 sätestatud tingimustest ning Hankija sõnastatud samaväärsuse põhimõttest, kuna:

1) mõlemad protokollid on professionaalsed videosignaali edastuse standardid, mida kasutatakse reaalajas, täisresolutsiooniga ja kaotusteta video- ja audioedastuseks;

2) NDI on välja töötatud spetsiaalselt SDI alternatiivina IP-võrkudes, säilitades samaväärse pildi- ja helikvaliteedi, töökindluse, madala latentsuse ning tuge pakkumaks Genlocki-taseme ajastust ja täpsust (kasutades PTP protokollit);

3) NDI toetab samu resolutsioone ja bitisügavusi nagu SDI, sh 4K/60p, 10-bit video, 16-kanalilist embedded audiot, tally-signaale, timecode'i ja kaugjuhtimist;

4) mõlema standardi eesmärk on tagada professionaalne, häirevaba, sünkroonne ja skaleeritav meedialiiklus tootmiskeskonnas.

Seega lõpptulemus süsteemi tasandil on identne, kvaliteetne video ja heli liiguvad allikast sihtseadmesse reaajas ja täisresolutsioonis, olenemata sellest, kas kasutatakse SDI-kaablit või IP-võrku. Vaidlustaja on seda kirjeldanud pakkumusele lisatud tehnilises kirjelduses.

5.13. TK p-dest 6.1 ja 6.6 tulenevalt ei ole Hankijal õigust samaväärsuse kriteeriumit eirata ega tagasi lükata samaväärset tehnilist lahendust pelgalt seetõttu, et see erineb kasutatava standardi poolest, kuigi see sisuliselt täidab samu funktsionaalseid eesmärke ja tehnilisi näitajaid.

5.14. KS16 osas esitas Vaidlustaja 12.05.2025 Hankijale küsimuse¹ koos struktuurijoonisega tehnilisest lahendusest ning küsis kinnitust, kas Vaidlustaja on Hankija soovist õigesti aru saanud. Hankija vastas 15.05.2025: *Jah, koostatud skeem vastab hankija soovile, väikese erisusega. AT-UHD-SW-510W tuleb ühendada HDMI kaabliga AT-OME-SR21 külge kompressioonivabaks ühenduseks. Kuna saalid asuvad hoones üksteisest väga kaugel, tuleb paratamatult kasutada konvertereid. [---] Parima kvaliteedi saavutamiseks on kasutusel vaid üks signaali standard, mida ei konverdata ega kompressseerita, seda nii HDMI, SDI, kui optilisel kujul. Kuna esinejal võib olla mistahes standardis töötav seade, tuleb see muuta kohaliku süsteemiga sobivaks.*

5.15. Kuivõrd Hankija selgitab vajalikke funktsionaalsuseid, on Vaidlustaja seisukohal, et sama vajaduse saab rahuldada ka NDI-põhises süsteemis, sest NDI toetab nii SDI kui HDMI sisendeid, samuti konversiooni nende vahel. Samuti on NDI puhul kauguse probleem lahendatud IP-võrgu kaudu, mis võib töötada olemasoleva võrguinfrastruktuuriga ja ei nõua sama tüüpi eraldi SDI-optika konvertereid. Lisaks, Riigihanke tehnilises dokumentatsioonis ei ole selgesõnaliselt märgitud, et Hankija eesmärgi saavutamiseks peab kasutama ainult SDI ja optikapõhist lahendust või oleks keelatud ühel seadmel mitut nõutud funktsiooni täita.

5.16. Samadest põhimõtetest lähtuvalt on Vaidlustaja seadmete KPAB11 ja LPAB8 puhul vormil märkinud, et nende seadmete hankimine ei ole asjakohane, kuna nende poolt nõutud funktsionaalsus on pakkumuses lahendatud pakutava seadme ja selle kasutajaliidesega juhtpaneelil. TK kohaselt on helipulte vaja selleks, et sinna saaks ühendada saalides olevat heli esitusmaatriksist ja mikrofone üle analoog liinide. Vaidlustaja lahenduse kohaselt toimub heli signaalide liikumine sünkroonis ja digitaalselt, mistõttu puudub tehniline vajadus eraldiseisvaks analooghelipuldiks. See aga ei tähenda, et Vaidlustaja pakutud lahendusega ei oleks võimalik saavutada sama tulemust.

5.17. Vaidlustaja ei nõustu Hankija 05.08.2025 e-kirjas esitatud väitega, et tema pakkumus on käsitatav „alternatiivse“ lahendusena.

Hankija pole Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuses sellele väitele tuginenud.

5.18. NDI ja SDI lahendused on funktsionaalselt samaväärsed, kuna mõlemad on professionaalsed videosignaali edastuse standardid, mis võimaldavad reaajas, kaotusteta ja täisresolutsiooniga video ning audio edastust, toetavad sama resolutsiooni ja signaalivorminguid ning tagavad TK-s nõutud lõpptulemuse. Lisaks on sünkroniseerimise seadme funktsionaalsus tagatud samaväärsete seadmetega, mini konverteri funktsionaalsus on tagatud selle tarbeks pakutud seadmetega, helipuldid on tagatud keskse süsteemi mikseriga, iPad juhtimise ning digi signaalide kasutamisega. Kuna Vaidlustaja pakkumus vastab kõigile TK-s sätestatud tingimustele ega kaldu neist kõrvale, on tegemist samaväärse, mitte alternatiivse lahendusega.

Asjaolu, et NDI-põhine lahendus võimaldab mitme SDI-seadme asemel ühe seadmega

¹Sõnumi ID 963092.

saavutada identse funktsionaalsuse ja töökindluse, ei muuda lahendust alternatiivseks, sest see täidab Hankija nõuded täpselt samas mahus ja ulatuses nagu TK-s ette nähtud lahendus.

5.19. Vaidlustaja on pakkunud kaameratena referentstooteid, mis on positsioonidel KSE1, TSAB1, KPAB1, LPAB. Referentstooted omavad oma liideses tootja poolt NDI sertifikaati ja seetõttu ei saa väita, et tegu on alternatiivse lahendusega. Selleks, et nõutud 4K süsteemi terviklikult toimiks, on NDI tehnoloogia kasutamine vajalik. Sellest johtuvalt ei ole tegemist alternatiivse lahendusega RHS § 77 lg 4 p 3 tähenduses, vaid samaväärse lahendusega.

5.20. 22.08.2025 esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.20.1. Seoses Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamisega ei ole Hankija ega Kolmas isik esitanud uusi seisukohti.

5.20.2. Ebaõige on Hankija arutus seisukoht, et TK sisustamine ei pidanud toimuma mitte TK vaid näidistoote kohaselt.

5.20.3. RHS § 114 lg 1 kohaselt saab pakkumusi hinnata vastavuses ainult riigihankes sätestatud tingimustele. Näidistoote lingi esitamine TK-s ei anna Hankijale alust kontrollida pakkumuste vastavust TK-s esitatud nõuete asemel näidistoote omaduste alusel. Näidistoode ei ole TK vaid abistav materjal, mis ei saa muuta TK-s sätestatud. Hankija püüab lubamatult laiendada TK-s sätestatud nõudeid. Kui Hankija on eksinud TK-d koostades, tuleb Riigihange tunnistada kehtetuks.

5.20.4. Pakkumuse esitamisel tuleb lähtuda üksnes sellest, mis oli kirjas tehnilises kirjelduses.

5.20.5. Vaidlusaluses Riigihankes ei tulene RHAD-ist, et näidistoote parameetrid oleksid osa tehnilisest kirjeldusest, TK osaks on üksnes projektdokumentatsioon ning nõrkvoolu erisüsteemi teostusjoonised. Seega ainuüksi püüd väita, et olukorras, kus näidistoote ja TK parameetrite lahknevuse korral peaksid pakkujad siiski lähtuma näidistoodetest, ei ole kohane.

5.20.6. Vaidlustaja ei nõustu Kolmanda isiku selgitustega, et hanketingimusi tuli asuda tõlgendama kooskõlas „mõistliku isiku arusaamaga“. Sellist juhtu ei esine. TK kohaselt oli ette nähtud, et KS16 positsiooni seade peab vastama järgmistele tingimustele: *12 x 4K SDI signals to Optical (sm LC) and back to SDI*, mis viitab sellele, et tahetakse osta SDI ↔ optilise signaali konverterit (video optiline multiplex-süsteem). Täpsemalt siis korraga 12 videoallikat, mis on 4K resolutsiooniga SDI formaadis.

5.20.6.1. Põhimõtteliselt ebaõige on väide, et 12x tuleb lugeda kui 12g. Nagu nähtub järgnevast, siis nõutakse „signals“, milline viitab inglise keeles selgele mitmusele (signaale soovitakse rohkem kui ühte). TK-s esitatud tähtsids ei saa asendada. Asjakohatud on ka viited mille kohaselt oleks nimetatud seadme nõuet hakata analüüsima veel muude ridade seadmete abil.

5.20.6.2. Nii Hankija kui Kolmanda isiku vastused vaidlustusele kinnitavad Vaidlustaja kahtlust, et Kolmas isik pakkus toodet, mis ei vasta TK tingimusele.

5.20.7. Arusaamatu on Kolmanda isiku väide nagu ei riivaks Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavus Vaidlustaja õiguseid. Vaidlustaja on tuvastanud, et Hankija on RHAD-is kehtestanud tingimuse, mille täitmine on küsitav või kui on täidetav siis maksumuselt märkimisväärselt kallim kui Kolmanda isiku pakkumus saaks olla. Nt maksab Fieldcasti selline seade umbes 15 000 eurot, mis 24 seadme puhul tähendaks maksumust 367 000 eurot.

5.20.8. Põhjendatud ei ole Kolmanda isiku etteheited Vaidlustaja seisukoha vastuolulisuse kohta. Vaidlustuses on selgitatud, et KS16 positsioonil ei ole toodet pakutud ning nimetatud funktsionaalsus (TK-s sätestatud viisil) on tagatud muul viisil, mida Vaidlustaja on pidanud samaväärseks lahenduseks. Vastavad selgitused on Vaidlustaja esitanud koos pakkumusega.

5.20.9. Vaidlustaja palub jätta tähelepanuta Kolmanda isiku vastuses esitatu, mille kohaselt Vaidlustaja ei ole vaidlustanud Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsust. Vaidlustuse kohaselt on Vaidlustaja taotlenud otsuse kehtetuks tunnistamist RHS § 185 lg 2 p-ide 5 ja 6 ning § 197 lg 5 alusel. Kuna pakkumuse edukaks tunnistamise eelduseks on pakkumuse vastavus, siis ei saa vastavaks tunnistada pakkujat kes kehtestatud tingimustele ei vastanud. Hankija otsused on olnud üks tervik, milles on sisaldunud kõik menetluses tehtavad otsused.

6. Hankija, **Riigi Kinnisvara Aktsiaselts**, vaidleb vaidlustusele vastu ning palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine

6.1. Vaidlustaja pakkumust, eeskätt Vormi 9, üle vaadates leidis Hankija, et pakkumus ei vasta RHAD-ile. Vaidlustaja on selgelt väljendanud, et mõningaid seadmete spetsifikatsioonid (Vormil 9) nõutud elemente tema pakkumus ei sisalda (Vaidlustaja täidetud Vormil 9 esitatud kui „NA“ ehk not applicable ehk mitte kohalduv või ka „EI PAKU, Tehniline vajadus puudub“ või „Tehnoloogiline lahendus ei vaja antud toodet“) ning pakkumuse maksumuse tabelis (Vorm 3) on vastavad kuluread täidetud nulliga. Vaidlustaja põhiteesiks on, et kõnealuseid seadmeid ei ole tema pakutava lahenduse puhul vaja.

6.2. Teabevahetuses Vaidlustajaga (sõnumid ID 994288 ja 993438) on Hankija väljendanud seisukohta, et Vaidlustaja pakkumuse näol on tegemist mitte samaväärse vaid alternatiivse lahendusega. Hankija on sellisel tõdemusel ka vaidlustusmenetluses. Alternatiivsete lahenduste lubatavus või mittelubatavus konkreetsetes hankemenetluses on RHS § 77 lg 4 p 3, § 111 lg 4 ja § 118 koosmõjus hankija otsustada. Käesoleva Riigihanke puhul on RHR-is hanke osa kirjelduse juures märges, et alternatiivsed pakkumused (lahendused) ei ole lubatud.

6.3. Vaidlustaja pakkumus on olemuselt alternatiivne (ja seega mittevastav) seetõttu, et see ei vasta tehnilise lahenduse osas RHAD-ile. Nimelt kirjeldavad RHAD Hankija eesmärgi (*Hankija eesmärk on sisustada objekt asukohaga Endla 3 / Tõnismägi 2, Tallinn. kasutajate funktsionaalsetele vajadustele vastava valgus-, heli- ja videoseadmetega* - PEE lisa 1: TK, p 1.1.), kuid lisaks sellele ka tee või viisi, kuidas seda tuleb saavutada ehk kuidas eesmärgini jõuda. Riigihanke esemeks on TK-s sätestatud tingimustele vastavate asjade ostmise koos paigaldusega. See tähendab, et tegemist ei ole hankega, kus hankija oleks kirjeldanud üksnes soovitud lõpptulemust, pakkujatele on seatud ülesandeks projekteerida hankija vajadusi arvestav lahendus ning pakkuda selle saavutamiseks vajalikud seadmed ja materjalid. Riigihankes on konkreetsed ostetavad asjad määratletud. TK kohaselt *Töömahtu kuuluvad kõik projekti seletuskirjas kirjeldatud loeteludes toodud seadmete hange ja paigaldus. Kui ei ole märgitud teisiti peab töövõtja pakkuma seadmete paigaldust, seadistamist ja koolitust, lisaks seadmete vahelist kaabeldust, ühendamist ja teostusjooniste koostamist.*

6.4. TK p-is 7.1 leitav lisa 1 – Projektdokumentatsioon, 14.04.2025 sisaldab kaustas „Konverentsi audio-videosüsteemide dokumentatsioon“ faili „Konverentsi AV süst. tehniline kirjeldus“ (failile ligipääsemiseks tuleb failikogum alla laadida ja lahti pakkida), mille neljas lause ütleb, et *Parima pildikvaliteedi saavutamiseks kasutatakse signaalide transpordiks kompressiooni ja viitevaba 4K SDI signaalistandardit*. SDI tähendab Serial Digital Interface, mis on professionaalne riistvarapõhine standard videosingaali edastamiseks koaksiaalkaablil

või fiibril. Vaidlustaja on oma pakkumuse üles ehitanud „NDI“ lahendusele: Network Device Interface – tarkvarapõhine IP-protokoll, mis kannab videot tavalise IP-võrgu kaudu (Ethernet, Wi-Fi). Nagu ülal tsiteeritud lausest nähtub, tuleb signaalide transpordiks kasutada kompressiooni ja viitevaba 4K SDI signaalistandardit. Hankijale teadaolevalt on SDI standard kompressioonivaba, kuid NDI puhul toimub signaali kompressioon, mis teebki selle kokkuvõtvalt Riigihanke tingimustele mittevastavaks lahendusviisiks. Vaidlustaja pakkumuses on pakutud RHAD-is sätestatud kogusest vähem tooteid ning seda on põhjendatud teistsuguse tehnoloogia kasutamisega. Sellist pakkumust ei saa pidada Vastavustingimustes sätestatud kõiki tingimusi täitvaks pakkumuseks isegi juhul, kui pakutavate toodetega täidetakse tehnilised eesmärgid. Tegemist on RHS-i mõttes alternatiivse lahendusega.

6.5. Kui Vaidlustaja soovis pakkuda teistsugust lahendust, pidanuks ta vaidlustama TK osas, mis seab ostetavatele asjadele esitatavad tehnilised nõuded otsesesse sõltuvusse TK tingimustest.

6.6. RHS § 114 lg 2 alusel lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Pakkumuse vastavaks tunnistamiseks on nõutav kõikide RHAD-is esitatud vastavustingimuste järgimine. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja on jätnud osad tooted pakkumata.

6.7. Kohtupraktikas on asutud seisukohale, et pakkumuse vastavust tuleb kontrollida üksnes riigihangete alusdokumentides esitatud tingimuste alusel. Seega pakkumuste vastavuse kontrolli etapis pidi Hankija jääma RHAD-is avaldatud tingimuste juurde ja kontrollima pakkumuse vastavust eelnimetatud tingimustele sisuliselt (TlnHKO 3-23-2824, VAKO 10.07.2018 otsus nr 125-18/194358, p 27; 17.01.2019 otsus nr 265-18/198628, p 15).

6.8. Vaidlustaja on märkinud oma pakkumuses osa toodete pakkumata jätmise põhjuseks asjaolu, et NDI võrgu protokollis tõttu pole seadmed vajalikud ning neid ei pakuta. Vaidlustaja on Hankijale esitatud täiendavas pöördumises muuhulgas märkinud, et *Kuskilt tehnilisest dokumentatsioonist ei selgu ja pole eraldi kirjeldatud, et eesmärgi täitmiseks peab just ja ainult sellist tehnilist lahendust kasutama*. Samuti on pöördumises märgitud, et *Skarcon OÜ on oma pakkumuses lähtunud ennekõike HD tehnilises kirjelduses, punktis 6.1 väljatoodule, et “Pakkuda on lubatud asju, mis on kõikide teadaolevate näitajate poolest samaväärsed s.t vastavad nõutud tehnilistele, funktsionaalsetele ja esteetilistele tingimustele.”* Pakkuja on pakkunud seega TK-ga võrreldes alternatiivset lahendust ning on samastanud mõisted „alternatiivne lahendus“ ning „samaväärne lahendus“.

6.9. Hankija on teinud otsuse Vaidlustaja pakkumus tagasi lükata põhjendusega, et spetsifikatsioonis nõutud toote mittepakkumise fakt iseenesest on piisav alus selleks, et pakkumus mittevastavaks tunnistada. Vaidlustaja põhjendused, miks tema hinnangul ei ole eelnimetatud toodete pakkumine vajalik, ei oma sisulist tähtsust.

6.10. Vaidlustaja etteheited, et otsuse põhjenduses puuduvad viited alternatiivse lahendusega pakkumusele, ei ole asjakohased. Isegi kui otsuse põhjendamiseks oleks vajalik täiendavalt viidata alternatiivse pakkumuse lubamatusele, ei saa sellise põhjenduse puudumine tuua kaasa Hankija otsuse kehtetuks tunnistamist. Kohtupraktika kohaselt ei too hankemenetluses tehtud viga (mida Hankija tunnista) kaasa hankija otsuse kehtetuks tunnistamist, kui rikutud menetlus- või vorminõue ei mõjutanud küsimuse otsustamist sisuliselt (Riigikohus 3-3-1-24-13, p 26). Üldisest menetlusökonoomia põhimõttest lähtuvalt jätab vaidlustuskomisjon RHS-iga vastuolus oleva otsuse kehtetuks tunnistamata, kui vaidlustusmenetluses leiab tõendamist otsuse sisuline õigsus ning otsuse kehtetuks tunnistamise järgselt peaks hankija samasisulise otsuse vastu võtma (Riigikohus 3-3-1-25-02, p 24).

6.11. Vaidlustaja on seisukohal, et positsioonil KS 16 nõutav seade peab suutma samaaegselt konverteerida 12 erinevat 4K SDI videosignaali optilisele meediale ehk „optical fiber“ (kasutades SM LC – single-mode LC-ühendust), ja konverteerida need tagasi optilisest meediast SDI-ks. Sellist nõudmist Hankija RHAD-is esitanud ei ole.

6.12. Ka Vaidlustaja ise on juhtinud tähelepanu, et spetsifikatsioonis (Vorm 9) toodud näidistootel on üks SDI sisend ja üks optiline väljund ehk tegemist on ühekanalilise konverteriga. Hankija ei ole toonud välja näidistoodet, mis ei vasta spetsifikatsioonile, vaid nõutud on ühekanalilist konverterit. Nimelt, kuna peaks olema ilmne, et pos KS16 nõutud toode on 12G 4K SDI seade, siis Hankija on mõistnud toote tehnilisi andmeid selliselt, et vaja on 12 G 4k SDI seadet. Võib polemiseerida selle üle, kas tabelis esitatu (*12 x 4K SDI signals to Optical (sm LC) and back to SDI*) näol on tegemist mingi Hankija sisulise eksimuse või lihtsa kirjaveaga vms, kuid kasutades süstemaatilist tõlgendamist, saab järeldada, et RHAD-is, so süsteemi tehnilise kirjelduse kohaselt ei ole kusagil tarvis selliseid 12 kanaliga seadmeid, mis samaaegselt konverteeriksid 12 erinevat 4K SDI videosignaali, vaid piisavas koguses 12G 4K SDI seadmeid. Võttes aluseks RHAD-i kui terviku, saab kõnealuse signaali konverterseadme nõuet lugeda selliselt, et need peavad tagama 12G signaali liikumise edasi-tagasi. Ka mujal RHAD-is on kirjeldatud analoogseid ühe kanaliga 12G seadmeid, nt lahtris C37 on märgitud seadme nimetuseks „Signaali konverter 12G 4K SDI signaaliks“ ning lahtris D37 on märgitud „autodetect and convert to 12G 4 K SDI“. Samasugused nõuded on konverteritele, mis on esitatud positsioonidel TSAB4, lahtrites C45 ja D45 ning seadmena KPAB4, lahtrites C55 ja D55. Ka muunduril (pos KPAB5) on see ära märgitud (vt Vormi 9 lahtrit D56). Samuti tähisega LPAB4 nimetatud konverteri puhul (vt Vormi 9 lahtrit C56 ja D56).

6.13. Vaidlustajale endale teadaolevalt puudub turul toode, mis suudaks konverteerida üheaegselt 12 erinevat 4K SDI videosignaali. Hankija arvates on usutav, et turul selline toode puudub, mistõttu ta ei ole soovinud sellist seadet ka hankida.

6.14. Kolmas isik ei ole pakkunud näidistoodet, kuid võttes arvesse, et täiesti piisavaks tehniliseks lahenduseks on ka ühe kanaliga konverter, Kolmanda isiku pakutud seade vastab nõudmisele.

6.15. Kolmanda isiku pakkumus võib olla kaitstud ärisaladusega.

6.16. 27.08.2025 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.16.1. Vaidlustaja täiendavatest seisukohtadest jääb mulje, et ka Vaidlustaja ise ei tea täpselt, kas kõnealuse 12-kanalilise konverterseadme tarnimine on võimatu (*Vaidlustajale teadaolevalt puudub turul toode, mis vastaks hankija nõutud kriteeriumitele*) või on see siiski võimalik (*Näiteks maksab Fieldcasti selline seade umbes 15 000 eurot, mis 24 seadme puhul tähendaks maksumust 367 000 eurot.*). Viide Fieldcasti seadmele ja selle maksumusele ei ole asjakohane, kuna esiteks ei ole sellist nõutud ja teiseks, on selle maksumus spekulatsioon.

6.16.2. Arusaamatuks jääb Vaidlustaja käsitus, et Hankija on asunud TK-d sisustama vaid näidistootel kohaselt. Hankija selgitas kõne all oleva konverterseadmetega (pos KS16) seonduvaid asjaolusid, tuues välja ka selle Vaidlustaja käsitluses esineva vastuolu, justnagu ei läheks Hankija esitatud tingimus ja näidistoodete kokku (näidistoodete ei vasta Riigihanke tingimustele). Hankija on selgitanud, et nõutud on ühe kanaliga seadmeid, mida toetab nii väljatoodud näidistoodete kui muu RHAD. Vaidlustaja hoiab kinni spetsifikatsioonis olevast (ilmselt ebaselgust tekitanud) kirjeldusest ühel real ega vaata kogu RHAD-i, sh ei selgita ühegi sõnaga, miks on Hankija tema arvates nõudnud just suurel hulgal 12-kanalilisi seadmeid.

6.16.3. Vaidlustaja on enda sõnul *tuvastanud, et hankija on hankedokumentides kehtestanud tingimuse, millise tingimuse täitmine on küsitav*. Hankija eeldab, et Vaidlustaja on tuvastanud selle enne pakkumuse esitamist. Hankija vastutab küll RHAD-i õigsuse eest, kuid sellest ei tulene pakkuja (Vaidlustaja) õigust esitada RHAD-iga võrreldes teistsugust pakkumust. Kuna Vaidlustaja lähtub oma pakkumuse puhul funktsionaalse lahenduse eesmärgipärasest lähenemisest (*ei saa välistada ka muid tehnilisi lahendusi, mis tagavad samasuguse funktsionaalsuse, kvaliteedi ja töökindluse, nagu näiteks NDI-põhine süsteem*), siis ei ole vaidlustusega kuidagi lükatud ümber, et mistahes Kolmanda isiku pakutud lahendus (mis ei ole 12-kanaliline) ei ole võimeline täitma Hankija eesmärki (analoogselt Vaidlustaja lahendusega). Kui Kolmanda isiku pakkumuses on konverterseadme kanalite arv ebapiisav (sõltumata sellest johtuvatest tehnilistest tulemustest), ei saa ka Vaidlustaja pakkumus olla vastav, sest tema pakkumuse kanalite arv on sellel positsioonil null (olematu).

Hankija positsioon Kolmanda isiku pakkumuse osas on siiski selline, et see vastab täielikult RHAD-is nõutule ja Hankija sisulistele vajadustele. RHAD-is oli positsioonil KS16 nõutud 12G 4K SDI seadmeid, mis oma olemuselt on küll kahtlemata olulised, aga siiski väikesed seadmed, mille puhul kanalite koguarv antud projekti puhul üle 24 (nõutud oli 24 ühekanalilist seadet) ei anna enam juurde mitte mingisugust sisulist väärtust. Seega puudus Hankijal igasugune vajadus nõuda midagi enamat ning sellisena peaks see ka RHAD-is kui tervikus väljenduma.

7. Kolmas isik, **Optimus Systems AS**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle Optimus Systems AS-i pakkumuse vastavust puudutavas osas läbi vaatama või rahuldamata või tervikuna rahuldamata, järgmistel põhjustel.

7.1. Vaidlustuses on esmalt esitatud põhjendused, miks on Kolmanda isiku pakkumus mittevastav ning alles seejärel on põhjendatud Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise õigusvastasust. Kolmanda isiku hinnangul on asja läbivaatamisel loogiline järjestus selline, et esmalt tuleks hinnata Vaidlustaja enda pakkumuse tagasilükkamise otsuse õigusvastasust.

7.2. Kuigi vaidlustuses on esitatud põhjendused Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavuse kohta, siis vaidlustuse osas, milles on toodud Vaidlustaja nõuded („Vaidlustaja taotlused“), on Vaidlustaja piiritletud enda nõude üksnes Hankija otsuste kehtetuks tunnistamisega, millega lükati tagasi Vaidlustaja pakkumus ning tunnistati edukaks Kolmanda isiku pakkumus Vaidlustaja nõude osaks ei ole Hankija otsuse kehtetuks tunnistamine, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati vastavaks.

7.3. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse õigesti tagasi, kuna see ei vastanud RHAD-is sätestatud tingimustele

Vaidlustusest ilmneb, et Vaidlustaja jättis Vormidel 3 ja 9 täitmata tähistega KS10, KS16, KPAB11 ja LPAB8 seadmed ja märkis nende puhul hinnaks 0 eurot, kuna neid seadmeid Vaidlustaja ei paku.

7.4. Vastavustingimuste p-ides 2 ja 4 on sätestatud, et pakkumuse maksumuse Vormil 3 tuleb täita tabeli alajaotuste vastavad tühjad lahtrid ning Vormil 9 tuleb esitada pakutavate toodete andmed. Sellest järeldub, et pakkujatel tuli Vormidel 3 ja 9 kõik lahtrid täita. Seega, Vormil 3 tuli igasse veerus F „Ühikuhind, EUR km-ita“ toodud lahtrisse märkida pakutava toote ühikuhind ning Vormil 9 tuli täita ja märkida vastavalt veergudel E „Pakutava toote tehnilised näitajad“, G „Pakutav toode“, I „Tootja“ ja K „Pakutava toote link“.

Vaidlustaja möönab, et ta jättis Vormil 9 need andmed sisestamata ja lahtrid täitmata tähistega KS 10, KS16, KPAB11 ja LPAB8 seadmete puhul ning märkis Vormil 3 nende seadmete hinnaks 0 eurot. Seega ei olla vaidlust, et Vaidlustaja pakkumus neid Vastavustingimustes nõutud andmeid ei sisaldanud. Ainuüksi seetõttu ei vastanud Vaidlustaja pakkumus Vastavustingimustele.

7.5. TK järgi tuli pakkuda kõiki Vormidel 3 ja 9 nõutud seadmeid. TK p-is 3.1 on sätestatud, et hankelepingu mahtu kuulub müüja poolt TK-s kirjeldatud asjade tarnimine ja paigaldamine ning p-is 3.2 on sätestatud, et asjade nimekiri on nimekiri ja kogused on esitatud Pakkumuse maksumuse tabelis (järelikult Vormil 3). Seega, ka TK-st tuleneb üheselt, et pakkuda tuli kõiki Vormidel 3 ja 9 loetletud seadmed. Seda kinnitab täiendavalt ka TK p-is 7.1 viidatud lisa 1 Projektdokumentatsiooni kaustas „Konverentsi audio-videosüsteemide dokumentatsioon“ olev tabel „Konverentsi AV süst seadmed.xls“, milles on samuti loetletud kõik hangitavad seadmed, sh seadmed tähistega KS 10, KS16, KPAB11 ja LPAB8, mida Vaidlustaja ei pakkunud. Järelikult pakkujatel puudus omaalgatuslik õigus muuta või vähendada hangitavate seadmete mahtu. Vaidlustaja möönab, et ta jättis nelja seadme osas (tähistega KS 10, KS16, KPAB11 ja LPAB8) pakkumuse esitamata, mistõttu ei vasta Vaidlustaja pakkumus ka TK-s nõutule.

7.6. Riigihankes esitati 30.05.2025 päring², milles küsiti muuhulgas: *[---] kas käsitletakse pakkumust kui konkreetsete seadmete loetelu nagu kajastatud Vormis 3 ja Vormis 9?; kas pakkujal on lubatud Vorm 3 struktuuri (nt ridade sisu, nimetusi või koguseid) muuta, sinna lisada või seda kohandada.* Hankija vastas sellele 04.06.2025, et pakkujatel tuleb täita Vormid 3 ja 9 ning Vormi 3 struktuuri muuta ei ole lubatud ja Vormi 9 muuta ei ole lubatud. Seega enne pakkumuste esitamise tähtpäeva saabumist pidi olema Vaidlustajale selge, et Vormidel 3 ja 9 tuleb kõik väljad täita.

7.7. Vaidlustuses on väidetud, et Vaidlustaja pakutava lahenduse funktsionaalsus, mis hõlmab nelja seadme väljajätmist, on samaväärne Hankes nõutuga. Jäädes selle juurde, et Vaidlustaja pakkumus on juba niigi mittevastav, ei taga Vaidlustaja pakutud alternatiivne lahendus ka RHAD-is kirjeldatud funktsionaalsuse nõudeid.

7.7.1. TK-s nõuti kompressiooni ja viiteta SDI lahendust. TK p-is 7.1 viidatud lisa 1 Projektdokumentatsiooni kaustas „Konverentsi audiovideosüsteemide dokumentatsioon“ on dokument „Konverentsi AV süst. Tehniline kirjeldus.odt“, mille esimeses lõigus on selgitatud, et *Parima pildikvaliteedi saavutamiseks kasutatakse signaalide transpordiks kompressiooni ja viitevaba 4K SDI signaalistandardit.* Järelikult, pakutav lahendus pidi vastama SDI signaalistandardile, mis on kompressiooni- ja viitevaba. Kompressioon tähendab pildi kvaliteedi vähendamist ehk nõ kokku pakkimist (compress), eesmärgiga edastada pilti väiksema andmemahuga. Kompressioon toob omakorda kaasa teatava viiteaja pildi edastamisel. Seega, Riigihankes ei olnud signaali edastamisel kompressioon ega viitaeg lubatud, nagu võimaldab SDI signaalistandard.

7.7.2. Vaidlustaja selgitab, et pakkus lahendust, mis kasutab NDI (Network Device Interface) võrgu protokoll, mis on samaväärne SDI (Serial Digital Interface) protokolliga. See väide ei ole põhjendatud. SDI ja NDI signaalide ülekande meetodid ei ole samaväärsed. SDI lahendusel puudub igasugune pildi kvaliteedi alandamine ehk kompressioon ja viide, mis teisisõnu tähendab, et pildi kvaliteedi edastamisel säilib sama kvaliteet ning edastamine toimub ilma viiteta (viiteajata). Seevastu NDI kasutab pildi kompressiooni ning selleks kuluva aja tõttu tekib pildi edastamisel ka viide. Igasugune kompressioon vähendab pildi kvaliteeti ning toob kaasa viite videopildi edastamisel. Seega, erinevalt SDI-lahendusest kasutab NDI-lahendus kompressiooni, mis toob ühtlasi kaasa viite videopildi edastamisel. TK-s on esitatud nõuded kompressiooni- ja viitevabale lahendusele, mida NDI ei taga. Kolmanda isiku eelnevaid väiteid kinnitavad erialakirjanduses avaldatud seisukohad.

7.7.3. SDI süsteemis toimub andmete edastamine tavapäraselt mahu ja kiirusega 12 gigabitti sekundis. Seevastu NDI süsteemis, milles rakendatakse videopildi kompressiooni ja millega

² Sõnumi ID 97990.

kaasneb andmemahu ning ühes sellega pildikvaliteedi vähendamine, toimub pildi edastamine parimal juhul mahus ca 300 Mb sekundis, tavapäraselt 100 Mb sekundis. Tegemist on märkimisväärse (40 kuni 200 kordse) vahega. Seetõttu kasutatakse näiteks professionaalses televisioonis alati SDI süsteemi. See kinnitab Kolmanda isiku väidet, et erinevalt TK-s nõutud SDI-st kasutab NDI videosignaali edastamisel kompressiooni, mis toob kaasa pildi edastamisel viiteaja. Seetõttu, erinevalt NDI-st on SDI sobilik lahendus reaajas videosignaali edastamiseks ja NDI on odavam lahendus kui SDI. Vaidlustaja on saavutanud madalama hinna, kuna on pakkunud lahendust, mis ei vasta TK-s nõutule.

7.7.4. Hankija 15.05.2025 vastus Vaidlustaja 12.05.2025 küsimusele ei toeta Vaidlustaja väiteid. Ülaltoodut ei lükka ümber ka skeem, mida Vaidlustaja olevat Hankijale 12.05.2025 esitatud küsimuses presenteerinud ja millele Vaidlustaja olevat saanud vastuseks, et Vaidlustaja on Hankija soovist õigesti aru saanud. Antud skeemist ega Hankija vastusest ei tulene, et Hankija loobus SDI lahenduse kasutamise nõudest ning lubas NDI kasutamist. Kõnealune skeem on üksnes seadmete paigaldamise lahendus, kuid 15.05.2025 vastuses selgitas Hankija muuhulgas, et *Parima kvaliteedi saavutamiseks on kasutusel vaid üks signaali standard, mida ei konverdata ega komprimeerita, seda nii HDMI, SDI, kui optilisel kujul*. Vaidlustuses on tehtud selle põhjal järeldus, et Hankija selgitatud lahenduse tagab ka NDI-põhine süsteem, kuid selline väide ei ole põhjendatud. Ühes sellega on ekslik ka Vaidlustaja väide, et RHAD-is ei ole SDI lahendust nõutud. See nõue tuleneb aga sõnaselgelt TK p-is 7.1 viidatud projektdokumentatsiooni hulgas olevast failist „Konverentsi AV süst. tehniline kirjeldus.odt“. Olukorras, kus NDI ei ole samaväärne SDI-ga ning võttes arvesse RHS § 46 lg 3 teises lauses sätestatud, ei saanud Hankija ka anda Vaidlustajale vastust, milles oleks antud vastupidine juhis.

7.8. Seega lisaks sellele, et Vaidlustaja pakkumus oli mittevastav Vormide 3 ja 9 nõuetekohase täitmata jätmise tõttu, ei olnud Vaidlustaja pakutud alternatiivne lahendus kooskõlas ka RHAD-is sätestatud nõuetega, kuna NDI ei ole samaväärne süsteem SDI-ga. Seetõttu on õiguspärane Hankija otsus, millega Vaidlustaja pakkumus tagasi lükati.

Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks

7.9. Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine ei riiva Vaidlustaja õigusi ning Vaidlustajal puudub vaidlustamise õigus isegi juhul, kui vaidlustuse nõue seda hõlmaks. Olukorras, kus Vaidlustaja pakkumus oli madalama maksumusega kui Kolmanda isiku pakkumus, omab vaidlustuse lahendamisel tähtsust üksnes küsimus, kas vaidlustus Vaidlustaja enda pakkumuse tagasilükkamise kohta on õiguspärane. Sõltumata vaidlustuse selles osas lahendamise tulemusest ei oma Vaidlustaja õiguse rikkumise seisukohalt tähtsust küsimus, kas Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine oli õiguspärane või mitte. Seda kinnitab ka vaidlustuses esitatud Vaidlustaja õiguste riive põhjendus, mille kohaselt Hankija otsuseid saab vaidlustada hankelepingu sõlmimise eesmärgil ning kuna tema pakkumus oli kõige soodsam, siis aitab vaidlustuse rahuldamine kaasa Vaidlustaja õiguste kaitsele. Seega, juhul kui Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise osas jäetakse vaidlustus rahuldamata, puudub Vaidlustajal igal juhul võimalus jõuda hankelepinguni ning seetõttu ei riiva Vaidlustaja õigusi Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise osas.

Seetõttu, isegi kui tõlgendada vaidlustust selliselt, et Vaidlustaja nõuete hulgas on ka nõue tunnistada kehtetuks Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks (millega Kolmas isik ei nõustu), puudub Vaidlustajal RHS § 185 lg 1 ja § 192 lg 3 p-i 7 järgi selles osas vaidlustamise esitamise õigus ning vaidlustus tuleb nimetatud osas jätta RHS § 197 lg 1 p 8 alusel läbi vaatamata.

7.10. Vaidlustuses esitatud põhjendused Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise vaidlustamise osas ei ole ka sisuliselt põhjendatud. Vaidlustaja põhjendab Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavust kokkuvõtlikult sellega, et tema hinnangul ei vasta RHAD-is

nimetatud näidistoodet TK-le ning kuna Vaidlustaja eeldab, et Kolmas isik pakkus näidistoodet, on Kolmanda isiku pakkumus mittevastav. Vaidlustaja väited on asjakohatud ja põhjendatud. Kolmas isik ei pakkunud näidistoodet.

7.11. Vaidlustaja argumentatsioon põhineb hangitavate seadmete loetelus oleva seadmel tähisega KS16, mille näol on tegemist SDI signaali konverteriga. Vaidlustaja on RHAD-is antud seadme kohta toodud tehniliste näitajate kohta avaldatud teksti: *12 x 4K SDI signals to Optical (sm LC) and back to SDI* tõlgendanud selliselt, et pakutaval konverteril pidi olema üheaegselt 12 sisendit ja 12 väljundit, millistele omadustele Vaidlustaja hinnangul Hankija nimetatud näidistoodet ei vasta ning enamgi, Vaidlustajale teadaolevat puudub turul üldse sellistele kriteeriumitele vastav toode. Kuna Vaidlustaja arvates pakkus Kolmas isik näidistoodet, siis järelikult on Kolmanda isiku pakutav toode mittevastav. Kõik need väited on alusetud.

7.12. Vaidlustaja on ebaõigesti aru saanud KS16 seadme nõuetest. KS16 seadme osas on RHAD-is märge 12x (vt Vormil 9 lahtrit D31), kuid selline märge oli RHAD-is ekslik. Tegelikult pidanuks „x“ asemel olema „G“, sarnaselt lahtrites D16 ja D17 nimetatud seadmetega. Seda põhjusel, et G tähendab antud kontekstis gigabitti, s.o andmemahu mõõtühikut. Seda kinnitab asjaolu, et kui Vormil 9 klikkida KS16 tähisega seadme kohta avaldatud näidistootele, avaneb näidistoot pilt ja kirjeldus. Juba ainuüksi pildilt on hõlpsasti tuvastatav, et tegemist on 12G ehk 12 gigabitti edastava seadmega.

7.13. Ebaõige ja ebaloogiline on Vaidlustaja tõlgendus, et kuna numbri 12 juures on kasutatud ekslikult tähte „x“, tuleb sellest teha järeldus, et nõutakse 12 liitega konverterit. Seega tuleb kontrollida, kuidas sai Riigihanke eseme valdkonnas tegutsev isik aru sellest, millised olid RHAD-is esitatud nõuded muuhulgas konverteritele ja muunduritele. Vormil 9 on tähisega KSE4 seadme kohta, milleks on samuti konverter, lahtris C37 märgitud seadme nimetuseks *Signaali konverter 12G 4K SDI signaalsiks* ning lahtris D37 märgitud tehniliseks nõudeks *autodetect and convert to 12G 4 K SDI*. Samasugused nõuded on konverteritele, mis on märgitud seadmena TSAB4, lahtrites C45 ja D45 ning seadmena KPAB4, lahtrites C55 ja D55. Ka seadmena KPAB5 nimetatud muunduril on see ära märgitud (vt Vormi 9 lahtrit D56). Sama kordub ka tähisega LPAB4 nimetatud konverteri puhul (vt Vormi 9 lahtrit C56 ja D56). Seega, tutvudes Vormil 9 toodud nõuetega konverteritele ja muunduritele, on ilmselge, et numbri 12 all peeti kõikjal silmas G-d, s.o gigabitti. Asjaolu, et Vormi 9 lahtris D16 on ekslikult märgitud täht „x“ ei tähenda, et tuli pakkuda konverterit, millel on 12 liidest, nagu leiab Vaidlustaja. Seetõttu, näidistoodet ja konverterile sätestatud tehniliste nõuete vahel ei ole vastuolu, kuna pakkujatel oli RHAD-i tervikuna läbi vaadates võimalik hõlpsasti aru saada, mida number 12 tegelikult tähendab.

7.14. Isegi kui möönda, et lahtris D16 ekslikult kasutatud „x“ võis tekitada teatud ebakõla, siis klikkides näidistootet lingile, oli võimalik hõlpsasti aru saada, mida number 12 tegelikult tähendab. Seetõttu on asjakohatu ka Vaidlustaja väide, et näidistootet ja TK-s toodud nõuete vahel esineb vastuolu.

7.15. Vaidlustaja ise soovis pakkuda lahendust, milles KS16 tähisega konverterit üldse ei pakuta, kuna arvas ekslikult, et tema pakutav NDI lahendus on samaväärne. Seega, Vaidlustajal endal ei olnud algusest peale kavatsust pakkumuse koosseisus muuhulgas KS 16 tähisega konverterit pakkuda. Seetõttu, isegi kui käsitleda „x-i“ märkimist eksimusena RHAD-i koostamisel, ei mõjutanud see Vaidlustaja õigusi. Seejuures ei saa Vaidlustaja ei saa väita, et eksimuse põhjustas tema arusaamine KS16 tähisega seadme kohta, kuna Vaidlustaja jättis pakkumata veel kolm seadet, mille puhul ei ole vaidlust, et kõik pakkujad said tehnilistest nõuetest ühtemoodi aru.

7.16. Vaidlustuses on välja toodud, et Vaidlustajale teadaolevalt ei vasta ükski turul pakutav toode nendele nõuetele, mis on Vaidlustaja arvates toodud seadme KS16 kohta. Sellisel juhul ei saaks ka Vaidlustaja enda pakkumus vastata Riigihankes nõutule, mistõttu on Vaidlustaja argumentatsioon ka vastuoluline. Kui Vaidlustaja avastas selle vastuolu, saanuks Vaidlustaja hõlpsasti vastuse, kui Vaidlustaja oleks tutvunud näidistootega. Samas, Vaidlustaja argumentatsioonist nähtub, et Vaidlustaja ongi seda teinud, mistõttu pidanuks Vaidlustaja ka ise tuvastama, et näidistootel on märges 12G. Kui Vaidlustaja hinnangul on tegemist vastuoluga RHAD-is (Kolmanda isiku arvates mitte), saanuks Vaidlustaja sellest hõlpsasti üle, küsides Hankijalt selgitust.

7.17. Kolmas isik pakkus seadmena KS16 teise pakkuja toodet, mis vastab kõikidele antud konverterile esitatud nõudele, sh andmeedastuse mahu osas, milleks oli 12G. Pakutavat konverterit saab kasutada SDI süsteemis ning selle andmeedastamise võimekus on vähemalt 12G. Kolmas isik ei pakkunud näidistoodet.

7.18. 27.08.2025 esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.18.1. Hankija ja Kolmas isik tõlgendasid tähisega KS16 tähistatud seadmele esitatud nõudeid õigesti

Vaidlustaja esitas täiendavaid argumente seoses Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamisega RHAD-i Vormidel 3 ja 9 tähistatud seadmega KS16 seondult.

7.18.2. Vaidlustaja omistab Hankijale väiteid, mida Hankija pole esitanud. Hankija selgitab, et RHAD-is nõuti SDI lahendust, kuid Vaidlustaja pakkus NDI protokollil põhinevat lahendust, mis ei ole samaväärne SDI lahendusega.

7.18.3. Hankija ega Kolmas isik ei väitnud, et TK sisustamine peaks toimuma mitte TK sisu, vaid näidistoode järgi. Nii Hankija kui ka Kolmas isik tuginesid eelkõige sellele, et Vaidlustaja pakkumus ei vastanud nii formaalselt (Vormid 3 ja 9 olid nõuetekohaselt täitmata) kui ka sisuliselt (NDI-lahendus ei ole samaväärne SDI-iga) RHAD-is esitatud tingimustele.

7.18.4. Hankija ja Kolmas isik viitasid näidistootele üksnes väidete tervikuna põhjendamiseks, et selgitada vaidlustuses toodud väidete ekslikkust seoses tähisega KS16 tähistatud tootega. Kui analüüsida näidistootede omadusi ja tervikuna kõiki teisi Vormil 9 toodud konverteritele ja muunduritele esitatud tehnilisi nõudeid, on ilmne, et tähisega KS16 tähistatud konverteri kohta esitatud number 12 tähendas 12G ehk 12 gigabitti. Asjaolu, et Vormi 9 lahtris D16 on ekslikult märgitud täht „x“ ei tähenda, et tuli pakkuda konverterit, millel on 12 liidest. Nagu Vaidlustaja ka ise väidab, ei ole tema tõlgendusele vastavat toodet turul olemas, mistõttu pidi Vaidlustaja aru saama, mida number 12 tähendab.

7.18.5. Eksitav on ka Vaidlustaja täiendavates seisukohtades väidetut, et näidistootede lingi esitamine TK koosseisus ei anna Hankijale alust kontrollida pakkumuste vastavust TK-s esitatud nõuete asemel näidistootede omaduste alusel. Hankija ei kontrollinud pakkumuste vastavust TK asemel näidistootede põhjal. Näidistootete viitasid nii Hankija kui Kolmas isik üksnes selleks, et selgitada, et tähisega KS16 tähistatud seadme kohta oli Vormil 9 väike kirjaviga ning RHAD-i tervikuna tõlgendades on võimalik hõlpsasti tuvastada, et silmas peeti 12Gd.

7.18.6. Vaidlustaja pakutud grammatiline tõlgendamine, et kuna Vormil 9 oli seadme KS16 kohta kasutatud ingliskeelset sõnastust *signals*, tähendab see mitmust ja seetõttu soovis Hankija 12 videoallikaga seadet, ei ole põhjendatud. Hankedokumentide tõlgendamisel tuleb mh arvestada hankepingu eseme ja hankemenetluse olemusega. Ebaõige ja ebaloogiline on Vaidlustaja tõlgendus, et pelgalt sõna *signals* kasutamine tähendab Hanke esemega seotud

valdkonnas tegutsevale pakkujale, et nõutakse mitme liitmega konverterit, mis Vaidlustaja hinnangul peaks järelikult olema 12 liitmega, aga mida Vaidlustaja enda väitel ei ole olemas.

7.18.7. Pelgalt sõnast *signals*, ei ole ka asjakohane teha Vaidlustaja väidetud järeldust. Vormi 9 lahtris C31 on seadme KS16 kohta selgitatud, et see peab tagama signaali konverteerimise optiliseks ja seejärel omakorda tagasi koaksiaali. Juba ainuüksi sellega on loogiliselt kooskõlas vormi *signals* kasutamine, kuna lõppkokkuvõttes tuleb signaali saata rohkem kui üks kord: kõigepealt konverteerida optiliseks ja seejärel tagasi koaksiaali. Seetõttu, pelgalt vormi *signals* kasutamine ei saanud RHS § 87 lg-t 1 arvesse võttes tekitada valdkonnas tegutsevale pakkujale mõistlikku arusaamist, et peeti silmas 12 liitega konverterit ning millist seadet pole Vaidlustaja enda väitel isegi olemas.

7.18.8. Alusetu on Vaidlustaja täiendavates seisukohtades väidetut, et Hankija ja Kolmanda isiku väidete põhjal pakkus Kolmas isik toodet, mis ei vasta TK-s nõutule. Hankija ja Kolmas isik on selgitanud, et Vaidlustaja on ebaõigesti aru saanud tähisega KS16 tähistatud seadmele esitatud nõuetest. Kolmanda isiku pakutav toode vastab nendele nõuetele.

7.18.9. Asjakohatu on Vaidlustaja väide, et Hankija otsused on üks tervik. Vaidlustusmenetluses saab vaidlustada üksnes neid osasid hankija otsusest, mis riivavad vaidlustaja õigusi. Pelgalt sellest, et vaidlustuses esitatud nõuetes oli esitanud vaidlustus üksnes Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta, ei saa tuletada selgesõnalist nõuet vaidlustada ka Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

Kolmanda isiku taotluse läbivaatamine

8. Kolmas isik on esitanud taotluse jätta vaidlustus läbi vaatama osas, mis puudutab Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamist, kuna Vaidlustaja ei ole esitanud vaidlustuse nõuete osas (vaidlustuse osa „Vaidlustaja taotlused“) taotlust tunnistada kehtetuks Hankija otsus, millega tunnistati Kolmanda isiku pakkumus vastavaks vaid üksnes taotluse Hankija otsuse kehtetuks tunnistamiseks, millega tunnistati Kolmanda isiku pakkumus edukaks.

8.1. Vaidlustuskomisjon möönab, et Vaidlustaja ei ole nõuete hulgas otsesõnu taotlenud Hankija otsuse kehtetuks tunnistamist, millega Hankija tunnistas Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks. Õige on ka see, et pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse vaidlustamise aluseks ei pea tingimata olema see, et edukaks tunnistatud pakkumus oleks tulnud tagasi lükata mittevastavuse tõttu hanketingimustele, vaid edukaks tunnistamise otsuse vaidlustamine võib toimuda ka teistel alustel, nt hankija vigade tõttu pakkumuste hindamisel.

Käesolevas asjas nähtub üheselt mõistetavalt, et Vaidlustaja eesmärk on olnud vaidlustada Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus seetõttu, et tema hinnangul oleks Hankijal tulnud Kolmanda isiku pakkumus tagasi lükata. Vaidlustuses on esitatud põhjendused nimelt asjaolude tõendamiseks, et Kolmanda isiku pakkumus ei vasta RHAD-ile. Mingeid muid, iseseisvaid aluseid Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks, Vaidlustaja esitanud ei ole. Oma vaidlustusõiguse tõendamiseks Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse suhtes ka juhul, kui vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija otsus Vaidlustaja enda pakkumuse tagasilükkamiseks on õiguspärane, on Vaidlustaja viidanud ka Euroopa Kohtu otsusele C-131/16. Eeltoodust nähtuvalt leiab vaidlustuskomisjon, et Vaidlustaja on esitanud vaidlustuses asjaolud, millest nähtub ühemõtteliselt, et tema tahe on suunatud ka Hankija otsuse vaidlustamisele, millega Hankija on tunnistanud Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks, tehes seda otsuse vaidlustamise kaudu.

8.2. Isegi, kui asuda seisukohale, et õigusselguse huvides oleks Vaidlustaja pidanud esitama vaidlustuses ka eraldi nõude Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks, siis olukorras, kus ei saa olla vaidlust selle üle, et Vaidlustajal oli vaidlustuse esitamisel õigus ja võimalus esitada taotlus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks ning Vaidlustaja tahe seda teha on vaidlustusest ühemõtteliselt selge, on vaidlustuskomisjon seisukohal, et puudub alus jätta vaidlustus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse osas läbi vaatama üksnes põhjusel, et Vaidlustaja on jätnud sellekohase taotluse vaidlustuses eraldi esitatud nõuete osas esitamata. Eeltoodud põhjustel jätab vaidlustuskomisjon Kolmanda isiku taotluse rahuldamata.

Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsus

9. 01.08.2025 otsusega lükkas Hankija tagasi Skarcon OÜ pakkumuse, põhjendades seda järgmiselt³:

Hankija on sätestanud hankes Osa 2 - konverentsi audio-videosüsteemide paigaldamine riigihanke alusdokumentide osaks olevas vastavustingimuses nõude, mille kohaselt pakkuja esitab pakkumuse maksumuse Vormis 3 ning nõude, mille kohaselt pakkuja esitab pakutavate toodete kirjelduse ja spetsifikatsioonid Vormis 9. Lisatud oli ka tabel, milles olid jäetud pakujale täitmiseks lahtrid pakutavate toodete tehniliste näitajate, pakutava toote, tootja ja pakutava toote lingi kohta.

Pakkuja on jätnud pakkumata Vormis 9 järgmised asjad:

- *Kesksed seadmed, tähis KS10 Sünkrosignaali generaator;*
- *Kesksed seadmed, tähis KS16 SDI signaali konverter optiliseks ja tagasi koaksiaali;*
- *Külatajate puhkeala AB-6203, tähis KPAB11 Helipult;*
- *Lugejate puhkeruum AB-5201, tähis LPAB8 Helipult.*

Samuti on pakkumuse maksumuse tabelis Vorm 3, kõigis ülaltoodud asjade maksumuseks 0,00 eurot.

Seadmete spetsifikatsioonis Vorm 9, on pakkuja nimetatud asjade ridadel kirjutanud, et ta ei paku neid asju.

Hankija on seisukohal, et spetsifikatsioonis nõutud toote mittepakkumise fakt iseenesest on piisav alus selleks, et pakkumus mittevastavaks tunnistada. Pakkuja põhjendused, miks tema hinnangul ei ole nimetatud toodete pakkumine vajalik, ei oma sisulist tähtsust.

Pakkuja on märkinud toodete mittepakkumise põhjuseks asjaolu, et NDI võrgu protokollitõttu pole seadmed vajalikud. Pakkuja ei saa hakata hankija eest otsustama, milliseid konkreetseid seadmeid hankija vajab ning jätta tehnilises kirjelduses otseselt nõutud seadmed pakkumata.

Hankija hinnangul ei saa seega lugeda esitatud pakkumust hankes Osa 2 - konverentsi audio-videosüsteemide paigaldamine riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele vastavaks ning mittevastavused on sisulist laadi. Mittevastav pakkumus tuleb lükata tagasi RHS § 114 lg 2 alusel. Mittevastav pakkumus ei osale edasises hankemenetluses ning seda ei hinnata.

10. Eeltoodud otsusest nähtuvalt on Hankija lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi järgmistel põhjustel:

1) Vormil 9 Seadmete spetsifikatsioon (edaspidi Vorm 9) ei ole Vaidlustaja pakkunud tähistega KS10, KS16, KPAB11 ja LPAB8 tähistatud seadmeid ning on jätnud seetõttu esitamata ka kõik Vormil 9 nende seadmete kohta nõutud andmed;

2) Vormil 3 pakkus Vaidlustaja kõigi eelpool nimetatud seadmete maksumuseks 0 eurot. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja ei pakkunud oma pakkumuses Hankija otsuses välja toodud seadmeid - tähis KS10 Sünkrosignaali generaator, tähis KS16 SDI signaali konverter optiliseks ja tagasi koaksiaali, tähis KPAB11 Helipult, tähis LPAB8 Helipult (edaspidi Seadmed) ning jättis nende osas sisuliselt täitmata (Seadmete kohta andmed esitamata) ka Vormid 3 ja 9.

Vaidlustaja põhjendab Seadmete pakkumata jätmist sellega, et Vaidlustaja pakkus TK p-ide 6.1

³ Vt 01.08.2025 Hankekomisjoni protokoll Osas 2 p 1.3.2.

ja 6.6 alusel samaväärset lahendust ning Vaidlustaja pakutud NDI võrgu protokollitõttu ei ole Seadmed otstarbekad.

11. Vastavustingimustest nähtuvalt pidid pakkujad täielikult täitma Vormid 3 ja 9, kõikide neil vormidel esitatud positsioonide osas.

Vastavustingimuse „Pakkumuste hinna või kulu esitamise struktuur“ kohaselt tuli Vormil 3 (millel oli toodud 85 seadet) täita kõik tabeli alajaotustele vastavad tühjad lahtrid⁴.

Vastavustingimuse „Pakutavate toodete kirjeldus (seadmete spetsifikatsioon)“ kohaselt: *Pakkuja esitab pakutavate toodete kohta Vormi 9 kohased andmed.*

12. 30.05.2025 esitas Vaidlustaja teabevahetuses Hankijale järgmised küsimused samaväärsuse kohta⁵:

Lähtudes RHS üldpõhimõtetest ja HD tehnilises kirjelduses toodud punktidest 6.1, 6.3 ja 6.7, mille kohaselt on pakkujatel lubatud esitada pakkumus samaväärsete seadmete ja lahendustega, mis vastavad tehnilistele, funktsionaalsetele ja esteetilistele tingimustele ning tagavad süsteemi toimivuse tervikuna, palume hankijalt selgitust järgmistes küsimustes:

1. Kas hankija eesmärk on soetada terviklahendus, mis tagab kõik nõutud funktsionaalsused, või käsitletakse pakkumust kui konkreetsete seadmete loetelu nagu kajastatud Vormis 3 ja Vormis 9?

Juhul kui eesmärgiks on toimiv ja nõuetele vastav terviklahendus, võib samaväärse lahenduse pakkumine eeldada seadmete arvu, tüübi või arhitektuuri muutmist võrreldes HD tabelitega. Kuidas näeb Hankija ette samaväärse lahenduse esitamist kui pakkujal on võimalus ühe seadmega saavutada näiteks mitme tabelis välja toodud seadme funktsioonid?

2. Kas pakkujal on lubatud Vorm 3 struktuuri (nt ridade sisu, nimetusi või koguseid) muuta, kui see on vajalik samaväärse lahenduse esitamiseks, mis tagab nõutud funktsionaalsused, kuid erineb tehnilise ülesehituse poolest?

Kas sellisel juhul on lubatud lisada omapoolne täiendav maksumustabel või esitada muudetud Vorm 3?

3. Arvestades, et Vorm 9 sisaldab järgmisi välju: Nimetus, Toote tehnilised näitajad, Pakutava toote tehnilised näitajad, Näidistooded, Pakutav toode, Tootja, Tootelink, palume täpsustada, kas pakkujatel on lubatud lisada või kohandada nimetatud vormi ridu ja välju juhul, kui samaväärne lahendus ei võimalda täita võrreldavust 1:1 põhimõttel, ent vastab sisuliselt kõikidele hankija seatud nõuetele saavutamaks toimiv terviklahendus.

4. Kas hankija hindab samaväärsust ainult komponendi tasandil või lähtub lõpptulemusest ja süsteemi toimivusest tervikuna? Kas süsteemi ülesehituse muutmine (nt seadmete paigutus või loogiline jagunemine) on aktsepteeritav, kui see toetab paremini nõuete täitmist?

5. Pakkujatena peame oluliseks, et süsteem oleks tervikuna toimiv ning lõpptulemus vastaks kõigile hankija ootustele. Samal ajal näeme, et hetkel etteantud tabelivormid (Vorm 3 ja Vorm 9) piiravad mõistlikku tehnilist paindlikkust ning ei võimalda arhitektuurilist optimeerimist millega oleks võimalik saavutada sama (või parem) tulemus kuna seadmed, kogused ja tehnilised nõuded on ette antud rida reall.

Eeltoodud küsimustele vastas Hankija 04.06.2025 järgmiselt:

1. Pakkujal tuleb täita Vormid 3 ja 9.

2. Vorm 3 struktuuri muuta ei ole lubatud.

3. Vormi 9 muuta ei ole lubatud.

4. Hankija hindab asjade samaväärsust Vorm 9 toodud hangitavate asjade tehniliste näitajate alusel. Lubatud on tolerant $\pm 5\%$ -i.

5. Pakkujal tuleb täita Vormid 3 ja 9. Vormi muuta ei ole lubatud.

Hankija vastustest Vaidlustaja küsimustele samaväärsuse kohta, sh Vormide 3 ja 9 täitmise kohta, nähtub, et Hankija on selgelt ja ühemõtteliselt selgitanud, et Vormide 3 ja 9 muutmine ei

⁴ Sama märkus - Pakkuja täidab kõik tühjad/valged lahtrid - oli ka Vormil 3.

⁵ Sõnumi ID 970990.

ole lubatud ning sellest tulenevalt tuli pakkuda kõiki Vormil 9 nimetatud seadmeid, tuues välja ka seal nõutud andmed ning esitada Vormil 9 pakutud seadmete kohta maksumused Vormil 3. Hankija vastused on kooskõlas Vaidlustustingimustes Vormide 3 ja 9 kohta sätestatuga (vt käesoleva otsuse p 11).

13. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustaja väitega, et Hankija 04.06.2025 vastused on vastuolus PEE p-ides 6.1 ja 6.6 sätestatud kohustusega võimaldada samaväärsust.

PEE p-id 6.1 ja 6.6 on sõnastatud järgmiselt:

1) 6.1. *Pakkuda on lubatud asju, mis on kõikide teadaolevate näitajate poolest samaväärsed s.t vastavad nõutud tehnilistele, funktsionaalsetele ja esteetilistele tingimustele;*

2) 6.6. *Hankija kontrollib pakkumuses esitatud dokumentide alusel pakkumuste vastavuse hindamisel pakutavate asjade samaväärsust. Tootealternatiivide samaväärsuse hindamise aluseks on sisustuse spetsifikatsioonis esitatud Asja tehniliste näitajate, mõõtude ja funktsionaalsuse kirjeldus.*

Seega kehtestavad Vaidlustaja viidatud PEE p-id 6.1 ja 6.6, et samaväärsust kontrollitakse Asjade puhul. Vastavalt PEE p-ile 2.1 on: *Asjad – ostetavad esemed – valgus-, heli- ja videoseadmed, kinnitustarvikud, materjalid jmt tooted vastavalt tehnilisele kirjeldusele.*

Seega ei ole Hankija näinud PEE-s ette, et samaväärsena võiks pakkuda RHAD-ist tulenevast erinevat, kuid funktsionaalsetelt omadustelt nõutavale vastavat süsteemi.

13.1. Vaidlustuskomisjoni arvates ei saa olla vaidlust, et Hankija kehtestatud tehnilise kirjelduse (TK) hulka kuulub ka TK p-is 7.1 „Lisa 1 Projektdokumentatsioon, 14.04.2025“ toodud lingi <https://projektid.rkas.ee/api/shared-files?token=9o9pYHfqXqN8EVwO> kaudu ligipääsetav Riigihanke projektdokumentatsioon. Eeltoodud linki kasutades pääseb kausta „Konverentsi audio-videosüsteemide dokumentatsioon“, mille kaudu ligipääsetavate failide hulgas on ka Exceli tabel „Konverentsi AV süst. seadmed“, mis sisaldab loetelu seadmetest, mida Riigihankes tuli pakkuda. Sama loetelu seadmetest on ka Vormil 9 (Seadmete spetsifikatsioon), mille pakkujad pidid esitama oma pakkumuses. Vaidlustaja pakkumuses esitatud Vormil 9. Järelikult on Asjad PEE p-ide 6.1 ja 6.6 mõttes tabelis „Konverentsi AV süst. seadmed“ ja Vormil 9 toodud (samad) seadmed.

13.2. Vaidlustuskomisjon märgib, et PEE p-i 6.6 kohaselt kontrollitakse [---] *pakutavate asjade samaväärsust. Tootealternatiivide samaväärsuse hindamise aluseks on sisustuse spetsifikatsioonis esitatud Asja tehniliste näitajate, mõõtude ja funktsionaalsuse kirjeldus.*

Seega ei tulene PEE p-ide 6.1 ja 6.6, et samaväärsuse raames oleks pakkujad võinud pakkuda lahendusi, mis ei arvesta TK-s nõutud dokumentidega, vastupidi, samaväärsus on konkreetselt seotud TK-s loetletud seadmetega ning nende tehniliste näitajatega, mis pakkujatel tuli esitada Vormil 9.

Seega on Hankija 04.06.2025 vastused Vaidlustaja küsimustele samaväärsuse kohta kooskõlas PEE-ga.

14. Lähtuvalt PEE p-ide 6.1 ning 6.6 ning Hankija 04.06.2025 vastustest pidi Vaidlustaja aru saama, et (erinevalt vaidlustuses väidetust) ei ole RHAD-i kohaselt Riigihankes lubatav pakkuda TK-st tulenevaga võrreldes teistsugust, kuid funktsionaalselt samaväärset lahendust ning jätta pakkumata osa Vormil 9 loetletud seadmetest (asjadest).

Juhul, kui Vaidlustaja sellist lahendust siiski pakkuda soovis, oleks tal tulnud vaidlustada RHAD. Seda Vaidlustaja ega ükski teine pakkuja ei teinud.

15. Menetlusosalised vaidlevad ka selle üle, kas Vaidlustaja pakutav NDI (*Network Device Interface*) protokollil põhinev lahendus on samaväärne SDI (*Serial Digital Interface*) protokollil põhineva lahendusega, millele Hankija on RHAD-is viidanud.

TK p-is 7.1 „Lisa 1 – Projektdokumentatsioon, 14.04.2025“ toodud linki (vt käesoleva otsuse p 13.1) kasutades pääseb kausta „Konverentsi audio-videosüsteemide dokumentatsioon“, mille

18 (21)

failis „Konverentsi AV süst. tehniline kirjeldus“ on neljas lause järgmises sõnastuses: *Parima pildikvaliteedi saavutamiseks kasutatakse signaalide transpordiks kompressiooni ja viitevaba 4K SDI signaalistandardit. Seega tuli signaalide transpordiks kasutada kompressiooni ja viitevaba 4K SDI standardit.*

Seega nägi TK otsesõnu ette SDI standardil põhineva lahenduse kasutamist.

16. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja pakutud tehniline lahendus tugineb NDI protokollile, mida Vaidlustaja hinnangul tuleb lugeda samaväärseks SDI protokolliga.

Tutvunud Hankija vastusele lisatud käsitlustega erialakirjandusest „What is the Difference Between SDI and NDI?“ ning „Is NDI as good as SDI? A Comprehensive Comparison“ leiab vaidlustuskomisjon, et SDI ja NDI puhul ei ole signaali ülekande meetodid samaväärsed, mistõttu ei saa ka SDI-d ja NDI-d lugeda vaidlusaluses Riigihankes samaväärseteks, isegi kui PEE-st tuleneks võimalus pakkuda samaväärseid funktsionaalseid lahendusi, millega vaidlustuskomisjon eeltoodud põhjustel ei nõustu. SDI lahenduse puhul puudub pildi kvaliteedi alandamine ehk kompressioon ja viide (pildi kvaliteedi edastamisel säilib sama kvaliteet ning edastamine toimub ilma viiteajata). NDI kasutab pildi kompressiooni ning selleks kuluva aja tõttu tekib pildi edastamisel ka viide. Igasugune kompressioon vähendab pildi kvaliteeti ning toob kaasa viite videopildi edastamisel. Seega, erinevalt SDI-lahendusest kasutab NDI-lahendus kompressiooni, mis toob ühtlasi kaasa viite videopildi edastamisel. TK-s on esitatud nõuded kompressiooni- ja viitevabale lahendusele, mida NDI ei taga.

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankija ja Kolmanda isikuga, et RHAD-ist tulenevalt tuli Riigihankes pakkuda SDI standardil põhinevat lahendust.

17. Vaidlustuskomisjon leiab, et käesoleval juhul pole asjakohane vaidlus selle üle, kas Vaidlustaja pakutud lahendus on samaväärne või alternatiivne.

Õigus on Vaidlustajal, kes väidab, et Skarcon OÜ pakkumuse tagasilükkamise otsuses ei ole Hankija tuginenud põhjendusele, et Vaidlustaja pakkus alternatiivset lahendust, kuid vaidlustuskomisjon leiab, et käesoleval juhul ei olegi see oluline. Vaidlustaja on esitanud pakkumuse, mis ei vasta Vormide 9 ja 3 osas Vastavustingimustele ning PEE-s lubatud „samaväärsust“ on Vaidlustaja käsitlenud pakkumuse esitamisel kaugelt avaramalt, kui PEE võimaldab. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi Vormidel 9 ja 3 nõutud andmete esitamata jätmise tõttu.

Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on kooskõlas RHS § 114 lg-ga 1 ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsus

18. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustajal on antud juhul kaebeõigus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks (ja edukaks) tunnistamise otsuse vaidlustamiseks vaatamata asjaolule, et Vaidlustaja pakkumus on õiguspäraselt tagasi lükatud.

Vaidlustuskomisjon tunnustab Euroopa Kohtu otsustest C-100/12 tulenevalt Vaidlustaja kaebeõigust Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse vaidlustamiseks olukorras, kus Vaidlustajal võiks olla võimalus osaleda uues hankemenetluses, kui Kolmanda isiku pakkumus samuti tagasi lükatakse. Seda, et kaebeõigust tuleb tunnustada ka juhul, kui pakkumusi on esitatud rohkem kui kaks ja hankija on jätnud hankemenetlusest kõrvale kõik selles osalenud pakkujad peale ühe, on Euroopa Kohus selgitanud kohtuasja C-689/13 p-des 28 ja 29. Kohtuasjas C-131/16 (resolutsiooni p 2) on Euroopa Kohus rõhutanud, et kui hankemenetluses esitati kaks pakkumust ning hankija võttis samal ajal vastu kaks otsust, millest ühega lükkas ta tagasi ühe pakkuja pakkumuse ja teisega tunnistas edukaks teise pakkuja pakkumuse, peab kõrvalejäänud pakkujal, kes on need kaks otsust vaidlustanud, olema võimalus nõuda eduka pakkuja pakkumuse tagasilükkamist.

19. Vaidlustaja märgib, et hanketingimuste (Vorm 9) kohaselt on Hankija soovinud keskse seadmena KS16 tähisega 24 SDI signaali konverterit, mille signaal liiguks optiliseks ja tagasi koaksiaali. Toote tehniliste näitajatenä on Hankija määranud, et toode peab olema:

12 x 4K SDI signals to Optical (smLC) and back to SDI (Vorm 9 lahter D31; edaspidi ka Nõue). Vaidlustaja märgib, et eeltoodu tähendab, et nõutav seade peab suutma samaaegselt konverteerida 12 erinevat 4K SDI-videosignaali optilisele meediale ehk „optical fiiber“ (kasutades SM LC- single-mode LC-ühendust) ja konverteerida need tagasi optilisest meediast SDI-ks.

Referentstootena on Hankija nimetanud Black Magic design mini konverteri „Optical Fiber 12 G“ (edaspidi Näidistoot). Näidistootel on üks SDI sisend ja üks optiline väljund ehk tegemist on ühekanalilise konverteriga (*Connections 1xSD, HD and 12 G-SDI Video and 1x Optical Fiber Input*). Näidistoot suudab korraga luua vaid ühe 4K-SDI signaali, ehk ei tee 12 kanalilist SDI-optiline-SDI konversiooni. Kuna TK-st nähtub, et Hankija eesmärk on saavutada lahendus, mis tagab üheaegselt 12 sisendit ja 12 väljundit, siis ole Näidistoot TK-le vastav.

Vaidlustaja on seisukohal, et tõenäoliselt ei pakkunud Kolmas isik TK-le vastavat seadet tähisega KS16, kuna Vaidlustajale teadaolevalt turul Nõudele vastavad seadmed puuduvad.

20. Vaidlustuskomisjon leiab, et vaidluses sisu on selles, et Vormil 9 (rida 31) ning tabelis „Konverentsi AV süst. seadmed“ (rida 19) on Hankija märkinud tähisega KS16 SDI signaali konverteri tehniliste näitajate kohta - *12 x 4K SDI signals to Optical (smLC) and back to SDI*, millest lähtus Vaidlustaja leiab, et pakutaval konverteril peab olema üheaegselt 12 sisendit ja 12 väljundit. Samas nähtub tähisega KS16 SDI signaali konverteri Näidistoot andmetest (link näidistootele on lisatud nii Vormil 9 (lahter J31) kui „Konverentsi AV süst. seadmed“ (lahter O19)), et Näidistootel on üks SDI sisend ja üks optiline väljund ehk tegemist on ühekanalilise konverteriga.

Hankija ja Kolmas isik möönavad, et Nõude sõnastamisel on tegemist veaga ning Hankija on pidanud number „12“ all silmas gigabitte, kuid ekslikult märkinud järgnevalt tähe „G“ asemel tähe „x“. Hankija kinnitusel vastavad tema tegelikule soovile Nõude kehtestamisel Näidistoot andmed.

21. Vaidlustuskomisjon leiab, et tähisega KS16 SDI signaali konverteri puhul esineb TK-s vastuolu Nõude ning Näidistoot andmete vahel. Nii Nõue kui teave Näidistoot kohta on nii Vormil 9 kui tabelis „Konverentsi AV süst. seadmed“ ühel ja samal real, mistõttu ei saa väita, et Hankija toodud viide Näidistootele ja andmed Näidistoot kohta (vastav link tabelites) oleksid pakutava seadme osas tähenduseta ning need võiks jätta lihtsalt tähelepanuta.

Ilmse vastuolu olemasolu tõttu RHAD-is tuleb Hankija tahe välja selgitada vaidlustusmenetluses.

Vaidlustuskomisjon leiab, et käsitledes TK-d kogumis ei nähtu sellest mingit mõistlikku vajadust, miks Hankija peaks vajama tähisega KS16 SDI signaali konverteri puhul kokku kahtekümmend nelja 12 kanaliga seadet nagu tuleneb Nõude sõnastusest. Seda põhjust ei ole kuidagi selgitanud ka Vaidlustaja. Samas on Vaidlustaja kinnitanud, et Vaidlustajale teadaolevalt puudub turul toode, mis Nõudes toodud kriteeriumile vastaks. Vaidlustuskomisjon ei pea mõistlikuks, et Hankija oleks kehtestanud RHAD-is Nõude, mida millele vastavad seadmed, kui sellised eksisteeriksid, oleksid praktilisest vajadusest niipalju erinevad, et neid tegelikult turul saadaval pole. Kuna Hankija on esitanud Vormil 9 ning tabelis „Konverentsi AV süst. seadmed“ samal real Nõudega ka andmed Näidistoot kohta, mille puhul on tegemist ühekanalilise konverteriga, on vaidlustuskomisjoni arvates ilmne, et Hankija eksis Nõude sõnastamisel, mitte Näidistoot määramisel.

22. Vaidlustuskomisjon nõustub Kolmanda isikuga, et sõna *signals* (mitmuse vorm) kasutamisest Nõudes, ei ole asjakohane teha järeldust, et signaale peab olema rohkem kui üks nagu väidab Vaidlustaja. Nõude sõnastusest nähtub, et seade peab tagama signaali konverteerimise optiliseks ja seejärel omakorda tagasi koaksiaali. Sellega on loogiliselt

20 (21)

kooskõlas vormi *signals* kasutamine, kuna lõppkokkuvõttes tuleb signaali saata rohkem kui üks kord: kõigepealt konverteerida optiliseks ja seejärel tagasi koaksiaali.

23. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Nõude sõnastamisel tegi Hankija ilmse vea, märkides tähe „G“ asemele tähe „x“, millega tähisega KS16 SDI signaali konverterile kehtestatav tingimus läks vastuollu nii TK-ga kogumis kui Näidistoote omadustega. Taunitav on asjaolu, et KS16 SDI signaali konverterit pakkunud pakkuja(d) ei juhtinud sellele ka Hankija tähelepanu, mistõttu Hankija ei muutnud ilmselt ekslikku Nõuet, vaid esitasid pakkumused lähtudes Näidistootest.

24. Vaidlustaja ei ole hanke- ega vaidlustusmenetluses väitnud, et KS16 SDI signaali konverterile kehtestatud Nõue oleks takistanud tal pakkumuse esitamist, mistõttu vaidlustuskomisjon leiab, et Kolmanda isiku pakkumuse vastavas tunnistamise puhul ei ole tegemist pakkujate ebavõrdse kohtlemisega.

25. Eeltoodust lähtuvalt leiab vaidlustuskomisjon, et Kolmanda isiku pakkumuse (milles pakutud KS16 SDI signaali konverterid vastavad Näidistoote omadustele) vastavaks tunnistamine on kooskõlas RHAD-iga ning alused selle otsuse kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

26. Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse, vaid lähtub selle otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärane ei ole Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ja/või Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija eelnimetatud otsused on õiguspärased, on õiguspärane ka Hankija otsus, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks.

27. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

27.1. Hankija ei ole taotlenud kulude väljamõistmist.

27.2. Kolmas isik osales vaidlustusmenetluses Hankija poolel, mistõttu on tal õigus kulude hüvitamisele Hankijaga samade reeglite alusel.

Kolmas isik on tähtaegselt esitanud taotluse lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kogusummas 2403,50 eurot (käibemaksuta), 12,65 tunni õigusabi osutamise eest tunnitasu määraga 190 eurot. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on Kolmanda isiku lepingulise esindaja mõnevõrra ülepaisutatud. Vajalikud ja põhjendatud on Kolmanda isiku kulud 10 tunni ulatuses, ehk 1900 eurot (käibemaksuta) ja need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

27.3. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik